

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه اصفهان
دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی
گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی

پایان نامه ی کارشناسی ارشد رشته ی تربیت بدنی و علوم ورزشی

بررسی میزان جانبداری گزارشگران ورزشی شهر تهران

استاد راهنما:

دکتر مسعود نادریان

استاد مشاور:

دکتر محمد سلطان حسینی

پژوهشگر:

محمد اسماعیلی

خرداد ماه ۱۳۸۸

۱۳۸۹ / ۲ / ۶

گروه اطلاعات مدارک علمی ایران
تهیه مدارک

۱۳۴۶۶۰

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات، ابتکارات
و نوآوریهای ناشی از تحقیق موضوع این پایان نامه
متعلق به دانشگاه اصفهان است.

دانشگاه اصفهان
دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی
گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی

پایان نامه ی کارشناسی ارشد رشته ی تربیت بدنی و علوم ورزشی

آقای محمد اسماعیلی

تحت عنوان

بررسی میزان جانبداری گزارشگران ورزشی شهر تهران

در تاریخ ۸۸/۴/۲۳ توسط هیأت داوران زیر بررسی و با درجه عالی به تصویب نهایی رسید.

امضاء

۱- استاد راهنمای پایان نامه دکتر مسعود نادریان با مرتبه علمی استادیار

امضاء

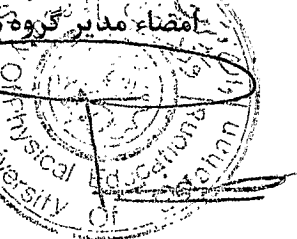
۲- استاد مشاور پایان نامه دکتر محمد سلطان حسینی با مرتبه علمی استادیار

امضاء

۳- استاد داور داخل گروه دکتر احمد رضا موحدی با مرتبه علمی استادیار

امضاء

۴- استاد داور خارج از گروه دکتر قاسمی از گروه جامعه‌شناسی با مرتبه علمی استادیار

سپاسگزاری:

سپاس و شکر خداوند لوح و قلم را سزااست، که مرا از دریای لطف و کرم خویش بهره مند ساخت تا امکان به پایان رسانیدن فصل دیگری از زندگی خویش، با همت و یاری اساتید گرامی و دوستان شفیق، فراهم آید.

در ابتدا از پدر و مادر عزیزم به خاطر حمایت های بی کران، محبت ها و دعاهای خیرشان و همه زحمت هایی که در طول دوران زندگی برای بنده کشیدند بی نهایت سپاسگزارم. امیدوارم خداوند، توان، انصاف و فراخی سینه به من عطا فرماید تا همه زحمات ایشان را جبران نمایم.

همچنین از اساتید بزرگوار و ارجمندم آقایان دکتر محمد خیبری، دکتر مسعود نادریان، دکتر حمید قاسمی، دکتر وحید ذوالاکتاف و دکتر محمد سلطان حسینی تشکر و قدردانی می نمایم.

از کلیه اساتید درسی و معنوی خود نیز که در طول زندگی از محضرشان کسب فیض نموده و چیزهای زیادی از آنها آموختم بی نهایت سپاسگزار و متشکرم و از خداوند متعال برای همگی این عزیزان سلامتی، شادکامی و عاقبت به خیری خواستارم.

چکیده:

هدف: هدف از این مطالعه تجزیه و تحلیل این موضوع بود که آیا زبان مورد استفاده توسط گزارشگران ورزشی در طی گزارش مسابقات فوتبال لیگ برتر در مورد تیم های تهرانی و تیم های شهرستانی متفاوت است یا خیر؟

روش: روش انجام این تحقیق تحلیل محتوای کلامی گزارشگران بود. روش جمع آوری داده ها به صورت تشخیص و دسته بندی کردن گفته های گزارشگران در سه گروه بود. این سه گروه عبارتند بودند از: ۱- تیم تهرانی و تیم شهرستانی. ۲- بازیکن تیم تهرانی و بازیکن تیم شهرستانی. ۳- مربیان و سرپرستان تیم تهرانی و مربیان و سرپرستان تیم شهرستانی. قبل از جمع آوری داده ها یک مطالعه آزمایشی انجام شد. سه کدر مستقل انتخاب شد و ۱۲۰ دقیقه از کل ۱۶۹۲ دقیقه را کدگذاری کردند اولین کدر یکی از گزارشگران فوتبال تهران بود که در زمینه گزارشگری دارای تجربه ۱۰ ساله بود. کدر دوم یک کارشناس صدا و سیما بود... کدر سوم یک قهرمان فوتبال بود. ضریب توافق ۹۲٪ نشان داد که جدول تحلیل محتوا دارای کمترین ایراد است.

نتایج: تحقیق نشان می دهد در مجموع ۶۰,۹۹ درصد کدهای گزارشگران در مورد تیم های تهرانی و ۳۰,۰۱ کدها مربوط به تیم های شهرستانی است. نتایج پژوهش نشان داد که بیشترین جانبداری در مورد تیم های تهرانی با $\chi^2 = 30,888$ اتفاق افتاده است.

بحث و نتیجه گیری: چند دوره است که تیم های اصفهانی با وجود حمایت رسانه از تیم های استقلال و پیروزی به نتایج خوبی دست می یابند. به نظر می رسد که اگر حمایت رسانه ای از تمام لیگ های برتر باشد. استعداد های بالقوه ی زیادی در فوتبال ایران شکوفا شود و تیم ها طرفداران و تماشاچیان خاص خود را پیدا کنند.

واژگان کلیدی: تیم تهرانی، تیم شهرستانی، گزارشگر ورزشی، جانبداری

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: طرح تحقیق

۱	۱-۱- مقدمه.....
۳	۲-۱- شرح و بیان مسأله پژوهشی.....
۵	۳-۱- اهمیت و ضرورت تحقیق.....
۸	۴-۱- اهداف تحقیق
۸	۱-۴-۱- هدف کلی
۸	۲-۴-۱- اهداف اختصاصی
۸	۵-۱- سوال های اساسی تحقیق.....
۹	۶-۱- قلمرو تحقیق
۹	۷-۱- محدودیت های تحقیق.....
۹	۱-۷-۱- محدودیت های محقق خواسته.....
۹	۲-۷-۱- محدودیتهای خارج از کنترل محقق.....
۹	۸-۱- مفاهیم کلیدی.....

فصل دوم: مبانی نظری تحقیق

۱۱	۱-۲- مقدمه
۱۲	۲-۲- مبانی نظری تحقیق
۱۲	۱-۲-۲- نظریه ها و دیدگاهها در مورد اثرات وسایل ارتباط جمعی.....
۱۳	۱-۲-۲-۱- مکتب فرانکفورت.....
۱۳	۲-۲-۲-۱- ساخت گرا
۱۴	۲-۲-۲-۳- پست مدرنیست
۱۹	۲-۲-۲- نقش تلویزیون در جهان امروز.....
۱۹	۲-۲-۲-۱- تلویزیون.....
۲۰	۲-۲-۳- وظایف و نقش های وسائل ارتباط جمعی با تاکید بر تلویزیون.....
۲۵	۲-۲-۴- عملکرد رسانه های گروهی
۲۵	۲-۲-۴-۱- رسانه های گروهی به عنوان رابط اجتماعی.....

صفحه	عنوان
۲۵ ۲-۴-۲-۲ نقش نوآوری
۲۷ ۳-۴-۲-۲ نقش پالایش روانی
۲۷ ۴-۴-۲-۲ نقش فرافکنی و همانند سازی
۲۸ ۵-۴-۲-۲ نقش جبرانی
۲۹ ۶-۴-۲-۲ تبدیل واقعیت به نما
۲۹ ۵-۲-۲ چرا ما تلویزیون تماشا می کنیم؟
۳۱ ۱-۵-۲-۲ تماشای تلویزیون به منظور یادگیری
۳۱ ۲-۵-۲-۲ تماشای تلویزیون به منظور موانست
۳۱ ۳-۵-۲-۲ تلویزیون به مثابه پرستار بچه
۳۲ ۴-۵-۲-۲ نگرش به تلویزیون به مثابه دوست و همنشین
۳۲ ۵-۵-۲-۲ تماشای تلویزیون به منظور داشتن منبعی برای گفتگو
۳۲ ۶-۵-۲-۲ تماشای تلویزیون برای گریز از مشکلات
۳۳ ۷-۵-۲-۲ تماشای تلویزیون به منظور ایجاد هیجان
۳۳ ۸-۵-۲-۲ غلبه بر خستگی و ملال
۳۴ ۹-۵-۲-۲ بهبود حالات روحی
۳۴ ۱۰-۵-۲-۲ آسایش خاطر و راحتی ناشی از تماشای تلویزیون
۳۴ ۶-۲-۲ سن و میزان تماشا
۳۶ ۷-۲-۲ جنسیت و میزان تماشا
۳۷ ۱-۷-۲-۲ کودکان و نوجوانان چه وقت تلویزیون تماشا می کنند؟
۳۸ ۸-۲-۲ اهمیت و ضرورت رسانه در ورزش
۳۸ ۱-۸-۲-۲ نقش رسانه در ارتباط
۳۸ ۹-۲-۲ انواع ارتباط از لحاظ رسانه های مورد استفاده
۳۸ ۱-۹-۲-۲ عناصر ارتباط
۳۹ ۲-۹-۲-۲ عوامل تسهیل کننده ارتباط
۴۰ ۳-۹-۲-۲ عوامل مانع شونده ارتباط
۴۰ ۱۰-۲-۲ مهمترین نقشهای وسایل ارتباط جمعی

صفحه	عنوان
۴۱۱-۱۰-۲-۲- مهمترین نقش و ضرورت رسانه های گروهی در ورزش
۴۲۱۱-۲-۲- رسانه های گروهی و توسعه ورزش
۴۲۱-۱۱-۲-۲- توسعه ورزش تربیتی
۴۲۲-۱۱-۲-۲- توسعه ورزش همگانی و تفریحی
۴۳۳-۱۱-۲-۲- توسعه ورزش قهرمانی
۴۳۴-۱۱-۲-۲- توسعه ورزش حرفه ای
۴۴۵-۱۱-۲-۲- توسعه ورزش بانوان
۴۴۶-۱۱-۲-۲- بهبود عملکرد منابع انسانی در ورزش
۴۴۷-۱۱-۲-۲- گسترش توجه به فرهنگ سلامت
۴۵۸-۱۱-۲-۲- تقویت اخلاق ورزشی و نفی دوپینگ
۴۵۹-۱۱-۲-۲- الگوسازی و بهره گیری مناسب از الگوها
۴۶۱۲-۲-۲- فرآیند تاریخی تلویزیون در غرب
۴۶۱-۱۲-۲-۲- فرآیند تاریخی تلویزیون در غرب
۴۷۲-۱۲-۲-۲- فرآیند تاریخی تلویزیون در ایران
۴۷۳-۱۲-۲-۲- تلویزیون ملی ایران
۴۹۱۳-۲-۲- تاریخچه ورزش در تلویزیون
۴۹۱۴-۲-۲- ساختار ورزش در صدا و سیما
۵۲۱-۱۴-۲-۲- برنامه دوم تلویزیون
۵۲۲-۱۴-۲-۲- تلویزیون آموزشی
۵۳۱۵-۲-۲- تاثیر تلویزیون بر دانستیهای نوجوانان و جوانان
۵۳۱-۱۵-۲-۲- تاثیر تلویزیون بر فراغت نوجوانان و جوانان
۵۴۱۶-۲-۲- تحلیل محتوا
۵۴۱-۱۶-۲-۲- مراحل تحلیل محتوا
۵۵۲-۱۶-۲-۲- شیوه ها و فنون
۵۵۳-۱۶-۲-۲- نمونه گیری ، اعتبار و روایی
۵۶۱۷-۲-۲- تحلیل محتوا و تحقیق درباره تاثیرات ارتباطات جمعی

صفحه	عنوان
۵۷ ۲-۲-۱۷-۱- تاثیرات قوی
۵۸ ۲-۲-۱۷-۲- تاثیرات محدود
۵۸ ۲-۲-۱۷-۳- تاثیرات مشروط
۵۸ ۲-۳-۱- تحقیقات داخلی
۵۹ ۲-۳-۲- تحقیقات خارجی

فصل سوم: طرح پژوهش

۶۱ ۳-۱- مقدمه
۶۲ ۳-۲- روش پژوهش
۶۲ ۳-۳- جامعه آماری
۶۲ ۳-۴- حجم نمونه و روش محاسبه آن
۶۳ ۳-۵- ابزار اندازه گیری و روش جمع آوری اطلاعات
۶۴ ۳-۶- مراحل ساخت جدول تحلیل محتوا و اعتباریابی آن
۶۵ ۳-۲-۱- اعتباریابی و تعیین ضریب توافق جدول تحلیل محتوا
۶۶ ۳-۷- روش های آماری

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها

۶۷ ۴-۱- مقدمه
۶۸ ۴-۲- ویژگی های کلی گزارشگران
۶۹ ۴-۴-۴- توزیع سوالات اساسی تحقیق
۷۰ ۴-۳- بخش دوم: بررسی سوالات اساسی تحقیق

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

۷۷ ۵-۱- مقدمه
۷۸ ۵-۲- نتایج تحقیق
۷۹ ۵-۲-۲- نتایج بررسی سوالهای اساسی تحقیق
۸۱ ۵-۳- بحث و بررسی پیرامون نتایج تحقیق

صفحه	عنوان
۸۶	۴-۵- پیشنهادات
۸۸	۵-۵- پیشنهاد برای مطالعه بیشتر
۸۹	پیوست ها
۹۶	منابع و مأخذ

فهرست جدول ها

صفحه	عنوان
۷	جدول (۱-۱): سیکل فساد در ورزش
۳۵	جدول(۱-۲): متوسط تماشای تلویزیون در محدوده های سنی بیشتر از چهار سال برای دوره های زمانی ۱۹۸۲ تا ۱۹۸۴ و ۱۹۹۲ تا ۱۹۹۴(ساعت).....
۳۶	جدول(۲-۲):میزان تماشای تلویزیون در روزهای عادی هفته بر حسب سطح تحصیلات پدر(ساعت)
۳۷	جدول(۳-۲): میزان تماشای تلویزیون در روزهای عادی هفته بر حسب شغل پدر(ساعت).....
۵۰	جدول(۲-۴): بخش های تولید یا پخش اخبار ورزشی در معاونت سیاسی.....
۵۱	جدول(۵-۲): گروههای ورزشی در صدا و سیما
۶۸	جدول(۱-۴): ویژگی های کلی گزارشگران.....
۶۹	جدول ۲-۴: توزیع کلی کدهای تحقیق: گزارشگران X, Y, Z.....
۶۹	جدول(۳-۴): توزیع کدهای بازیکنان.....
۷۰	جدول(۴-۴): توزیع کدهای تیم.....
۷۰	جدول(۵-۴): توزیع کدهای مربیان و سرپرستان.....
۷۱	جدول(۶-۴): کای دو مقایسه فراوانیهای مشاهده شده و مورد انتظار تیم های سرخابی و سایر تیمها.....
۷۱	جدول(۷-۴): کای دو مقایسه فراوانیهای مشاهده و مورد انتظار بازیکنان تیم های سرخابی.....
۷۲	جدول(۸-۴): کای دو مقایسه فراوانیهای مشاهده و مورد انتظار مربیان و سرپرستان تیم های سرخابی.....
۷۲	جدول(۹-۴): کای دو مقایسه فراوانیهای مشاهده و مورد انتظار X.....
۷۳	جدول(۱۰-۴): کای دو مقایسه فراوانیهای مشاهده و مورد انتظار Y
۷۳	جدول(۱۱-۴): کای دو مقایسه فراوانیهای مشاهده و مورد انتظار Z
۷۴	جدول(۱۲-۴): کای دو مقایسه فراوانیهای مشاهده و مورد انتظار X
۷۴	جدول(۱۳-۴): کای دو مقایسه فراوانیهای مشاهده و مورد انتظار Y.....
۷۴	جدول(۱۴-۴): جدول کای دو مقایسه فراوانیهای مشاهده و مورد انتظار Z
۷۵	جدول(۱۴-۴): جدول کای دو مقایسه فراوانیهای مشاهده و مورد انتظار X.....
۷۵	جدول(۱۵-۴): جدول کای دو مقایسه فراوانیهای مشاهده و مورد انتظار Y.....
۷۶	جدول(۱۶-۴): جدول کای دو مقایسه فراوانیهای مشاهده و مورد انتظار Z.....

فصل اول

طرح تحقیق

۱-۱- مقدمه:

موضوع ورزش و تلویزیون موضوع بسیار گسترده ای است که در سالهای اخیر نظر بسیاری از محققین را به خود جلب نموده است. در مورد تأثیر رسانه های جمعی مخصوصاً تلویزیون که به عنوان در دسترس ترین رسانه معرفی شده است بحث های فراوانی انجام گرفته است. با گسترش رسانه ها مخصوصاً تلویزیون، تأثیر این رسانه بسیار بیشتر از قبل شده است. رابطه بین ورزش و تلویزیون یک رابطه وابسته به هم بیان شده است (لئونارد^۱، ۱۹۹۳)، به طوریکه ورزش و تلویزیون از این همکاری، سود دو طرفه تجاری می برند (ساج^۲، ۱۹۹۰). تلویزیون از ورزش برای افزایش بیننده و ورزش از تلویزیون به عنوان منبع درآمد استفاده می کند (مک کارتی^۳، ۱۹۹۷).

در این رابطه دو طرفه ورزشهای پخش شده از تلویزیون قدرت خلق و حفظ یک تصویر یا یک گفتار را دارند (مک کارتی، ۱۹۹۷). بنابراین تلویزیون پتانسیل ایجاد یک تصویر در مردم را دارد و می تواند با بیان اطلاعات خاص ارزشهای جدیدی را در جامعه شکل دهد. (مک فرسن^۴، کوریت^۱ و لوی^۲، ۱۹۸۲). بخش مهمی از یک

^۱- Leonard

^۲- Sage

^۳- McCarty

^۴- Mcpherson

برنامه تلویزیونی گزارشگر و مجری آن برنامه است. یک گزارشگر ورزشی با ایجاد هیجان در تماشاگران می تواند تأثیر عمیقی روی آنها بگذارد و با جانبداری می تواند تأثیر به سزایی در ایجاد تصویر مثبت یا منفی از بازیکنان یا تیم داشته باشد. تاریخچه تلویزیون در ایران نشان می دهد که خیلی زود برنامه های ورزشی مخاطبان زیادی را به خود جذب کرده است. نخستین برنامه تلویزیونی از نخستین فرستنده تلویزیونی ایرانی در ساعت پنج بعد از ظهر جمعه یازدهم مهرماه ۱۳۳۷ پخش شد (قاسمی، ۱۳۷۸). در ابتدای دوره ی پخش تلویزیونی، شنوندگان با شنیدن اخبار وقایع هیجان انگیز ورزشی جذب می شدند و در ادامه آن پخش زنده یا با تأخیر تلویزیونی ورزش ها، با استقبال بی نظیری مواجه شد. در ابتدا هزینه داشتن یک تلویزیون، برای همه گران و بازدارنده بود و تعداد کمی از خانواده ها تلویزیون داشتند. جذابیت رویدادهای ورزشی از جمله برنامه هایی بود که بسیاری از خانواده ها یا افراد را دور هم در مکانی که تلویزیون وجود داشت، جمع می کرد. ورزش تلویزیونی به خاطر ویژگی هایی همچون دسترسی آسان، سرعت عمل و اعتبار و اصالت آشکار توانست حضوری جدی در میان مردم پیدا کند و همین امر موجب اقبال بیشتر و گسترش مخاطبان آنبوه برای ورزش شد و این رسانه را رقیب عمده نشریات عامه پسند کرد، که نتیجه آن افزایش تدریجی انتقال و انعکاس تصاویر ورزشکاران به بینندگان رو به افزایش بود (قاسمی، ۱۳۷۸). در واقع امروزه قدرت رسانه به دلیل در دسترس بودن آن برای اکثریت مردم است (هارگریوز^۳، ۱۹۸۶) بنابراین قابلیت ایجاد نگرش را در میلیون ها نفر دارد (مک کارتی). سوپا^۴ و جانسون^۵ در سال ۱۹۹۴ و مک کارتی در سال ۱۹۹۷ بر اساس این قدرت رسانه ها، بحث های اساسی ورزش در تلویزیون را بیان می کنند که تحقیق حاضر بر پایه این تحقیقات و بحث ها می باشد.

در این فصل طرح کلی تحقیق جهت تشخیص رفتار جانبدارانه در گزارش گزارشگران فوتبال ارایه می گردد. موضوعات این فصل عبارتند از: شرح و بیان مسأله پژوهشی، اهمیت و ارزش تحقیق، سوالهای تحقیق، قلمرو تحقیق و محدودیت های تحقیق و تعریف واژه ها و اصطلاحات کاربردی.

¹ -Kurit

² -Loy

³ -Hargreaves

⁴ -Jansen

۱-۲- شرح و بیان مسأله پژوهشی

در چند سال اخیر حرفه گزارشگری مورد توجه برخی سازمان‌ها مانند صدا و سیما، باشگاه‌ها و مردم قرار گرفته است. صدا و سیما در فرایند جذب گزارشگر و باشگاهها و مردم در موضوع جانبداری این گزارشگران چشم به تحقیقات علمی دوخته‌اند. در محاورات روزمره، افراد در هر سن و سالی در مورد گزارشگران ورزشی و جانبداری آنها در مورد تیم‌ها نظرات خود را بیان می‌کنند. حتی در بسیاری از این ایده‌ها افراد به سود تیم خود قضاوت کرده و ممکن است گزارشگران را محکوم به طرفداری از تیم رقیب آنها کنند. حال این سوالها به وجود می‌آید که آیا نحوه گزارش گزارشگران ورزشی جانبدارانه است یا خیر؟

گزارشگران ورزشی نقش زیادی در جذب طرفدار، اسپانسر و حتی موفقیت و یا تضعیف یک تیم فوتبال را دارند. با گسترش بیشتر رسانه‌های جمعی از جمله اینترنت، ماهواره به‌خانه‌ها. تأثیر گزارشگران ورزشی بیش از حد شده است. این گفته‌ها می‌تواند در ایجاد فرهنگ مؤثر باشد (مک کارتی، ۱۹۹۷). نقش گزارشگر ورزشی می‌تواند ابعاد فرهنگی و حتی هدایت افکار عمومی مخاطبان را درباره یک بازیکن فوتبال یا یک تیم را در بر داشته باشد. بایرل^۱ و لوی بیان می‌کنند که تلویزیون بالاتر از تمام انواع رسانه‌های بیشترین تأثیر را از لحاظ انتخاب برنامه مورد علاقه، تجربه‌رهایی از تنش و فرار از قانون‌های روزمره مورد نیاز علاقه‌مندان ورزش دارد (لوی، ۱۹۷۹). هارگریوز بیان می‌کند حوادث ورزشی وقتی در تلویزیون ارائه می‌شوند تغییر می‌کند. اسمیت^۲ و ویستن^۳ در سال ۱۹۹۲ و هال^۴ و اسلک^۵ نیز این گفته را تأیید کرده‌اند. براساس گفته‌های هارگریوز ورزشهای ارائه شده در رسانه به صورتی که انجام می‌شوند ارائه نمی‌شوند و در اغلب موارد اینکه رسانه‌ها جهان را بر اساس تعبیر و نگاه خود و با مشخصات خاص خودشان به جهان نشان می‌دهند. برای مثال زمانی که ورزش در رسانه پخش می‌شود در گزارش آن رویداد قابلیت تأثیرگذاری و ایدئولوژی خود به صورت مختلف را دارد. لذا در موارد متعددی برتری حقوق گروهی بر گروهی دیگر به شکل غیر واقعی و اغراق آمیز نشان داده می‌شود (مک کارتی، ۱۹۹۷). برخی صاحب‌نظران معتقدند که تلویزیون وسیله توانایی در تغییر فرهنگ است که با

^۱ -Birell

^۲ -Smith

^۳ -Whiston

^۴ -Hall

^۵ -Slack

جمعیت زیاد تماشاگران حوادث ورزشی نه چندان مهم را با هیجانی که به آن می دهد به عنوان یک عامل قوی تغییر فرهنگ تبدیل می کند. در مرکز این عامل تغییر فرهنگ گزارشگر و مفسر برای زیبا جلوه دادن آن انتخاب می شود (ساج، ۱۹۹۰). هدف از این تحقیق این است که مشخص کند آیا گفته های بیان شده توسط گزارشگران ورزشی در مورد تیم های سرخابی و بازیکنان تیمهای سرخابی در مقایسه با سایر تیم ها متفاوت است یا خیر؟ تصویری که گزارشگر در مورد یک بازیکن یا یک تیم می سازد ممکن است مثبت یا منفی و درست یا نادرست باشد. ممکن است دیدگاه طرفداران و مردم را در مورد یک بازیکن یا یک تیم تغییر دهد که این تغییر می تواند درست یا نادرست باشد. در گزارشهای بازی ممکن است بعضی کلمات و جملات بیان شود که باعث برانگیختن تماشاچیان یا انتقال ادبیات یا فرهنگ خاصی بین آنها شود. طبق تحقیقات انجام شده درصد مردم علاقه مند به تماشای ورزش از تلویزیون در سال ۱۹۹۸، در کشور دانمارک ۲۶ درصد بوده است (لارسن^۱، ۲۰۰۲). در ایران نیز، به دلیل کمبود امکانات تفریحی مردم درصد قابل توجهی از مردم و شاید بیشتر از کشور دانمارک به تماشای مسابقات ورزشی علاقه مند می باشند. این موضوع دارای اهمیت فراوانی می باشد. محقق این تحقیق را در ایران روی لیگ برتر انجام داده است. در این تحقیق محقق تیم های سرخابی و سایر تیم های لیگ برتر را با هم مقایسه خواهد کرد. در چند سال اخیر است که تیم های شهرستانی قهرمان لیگ برتر و جام حذفی می شوند، ولی تا قبل از آن قهرمانی بیشتر توسط تیم های سرخابی کسب می شد. مطمئناً بخشی از این موفقیت مربوط به گزارشگر ورزشی و ایجاد هوادار توسط اوست. لذا این سوالها مطرح می شود که آیا در گزارش گزارشگران ورزشی سوگیری وجود دارد؟ آیا نحوه گزارش گزارشگران ورزشی جانبدارانه است؟ آیا تبعیضی در گزارش گزارشگران وجود دارد یا خیر؟ گزارش تبعیض آمیز عمق این فاجعه را نشان می دهد.

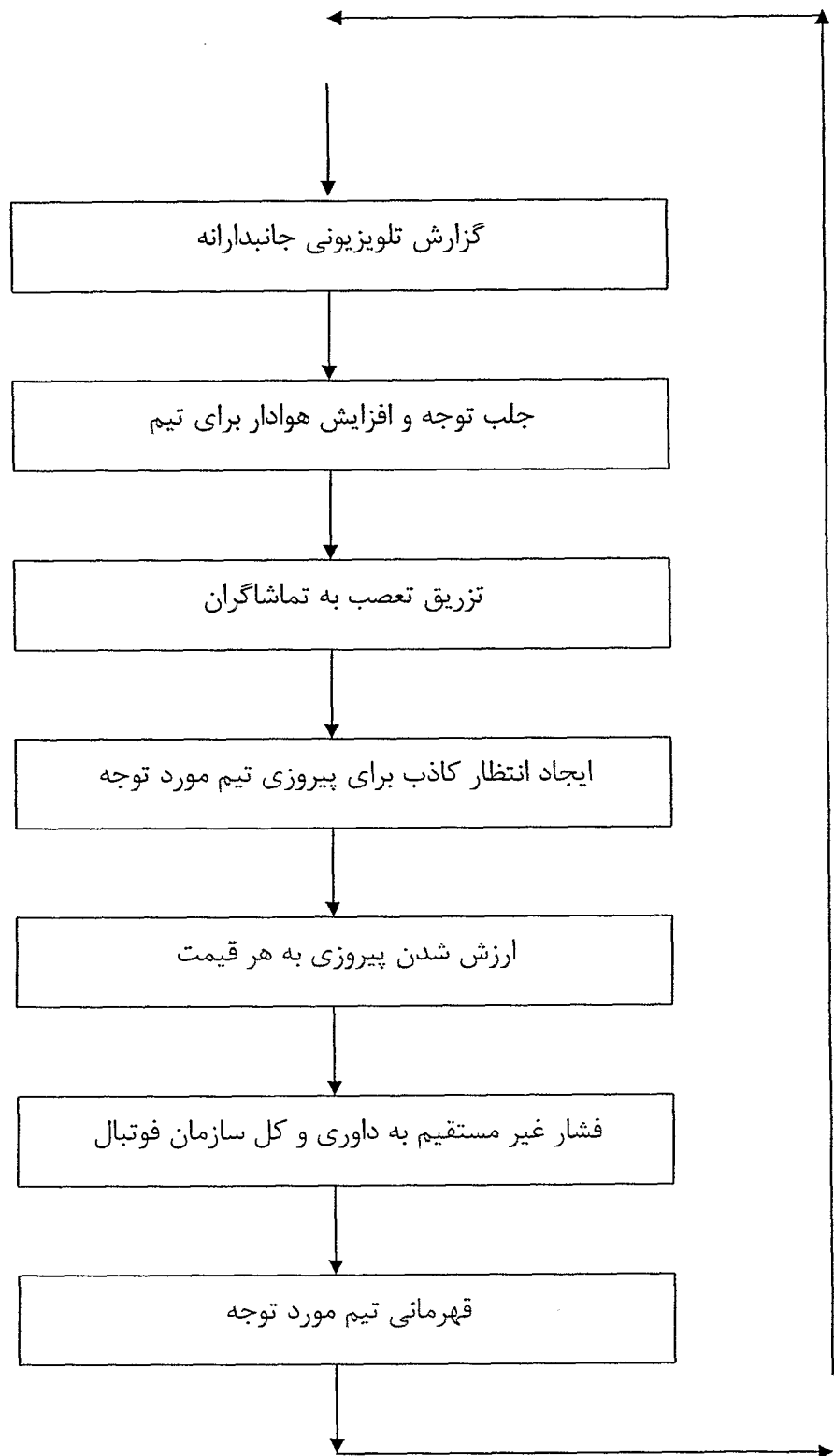
¹ -Larsen

۱-۳- اهمیت و ضرورت تحقیق

نتایج تحقیقات گسترده، نقش رسانه های گروهی را در توسعه کمی و کیفی ورزش مورد تایید قرار داده اند. در همین راستا بررسی های تکمیلی بیشتری در سطح جهان، ابعاد تازه و دقیق تری از این نقش را نمایان می کنند. ورزش فوتبال که به عنوان یک صنعت پررونق در سطح جهان مورد توجه می باشد، مورد تاکید ویژه ای از سوی محققان قرار گرفته است. تلویزیون به عنوان امپراطور رسانه ای، نقش اصلی و مهمی در گسترش این رشته بر عهده دارد. یکی از رویکردهای پوشش تلویزیون در ورزش فوتبال، گزارش لحظه به لحظه همراه با پخش زنده یا با تأخیر آن می باشد. در این رابطه گزارشگران ورزشی نقش مهمی در بالا بردن هیجان و افزایش مخاطب و اثرات مختلف جانبداری تیم ها یا بازیکنان دارند. در یک سوی این نگرش ارائه گزارش منطقی و عملی و بدور از حاشیه و جانبداری می تواند در توسعه فوتبال و نقش فرهنگی فوتبال در توسعه رفتارهای مطلوب اجتماعی اثر مثبت داشته باشد و در سویی دیگر نتیجه می تواند معکوس باشد. در این راستا در کشور ما رسانه ملی تلویزیون با کمک از نتایج این بررسی می تواند در راستای این اهداف گام های مؤثرتری بردارد. نتایج این بررسی به دست اندرکاران صدا و سیما و همین طور باشگاه های ورزشی کمک می کند تا با شناخت عملکرد گزارشگران و شاخص های مهم و اثرگذار در عملکرد آنها نسبت به ارزیابی عینی و عملی آنها اقدام نمایند. در واقع با بهبود نظارت علمی، شرایط برای توسعه و بهبود عملکرد گزارشگران و به تبع آن بهبود نتایج اثر آنها فراهم آید. از سوی دیگر این بررسی، امکان شناسایی شاخص ها و معیارهای سودمندی را برای جذب آموزش و بهبود کیفیت گزارشگران ورزشی در سطح تلویزیون را فراهم می کند.

با توجه به نتایج تحقیقات گذشته در خارج از کشور به نظر می رسد عواملی مانند بازیکن، مربی، داور، تماشاچی، گزارشگر و مفسر ورزشی را باید جزئی از بازی فوتبال دانست و همه عوامل حتی گزارشگر ورزشی را در شکست یا پیروزی یک تیم شریک نمود. گزارشگر ورزشی باید بی طرفی خود را در گزارشات ورزشی رعایت کند و در زمینه گزارشگری دارای دانش و تواناییهایی باشد. از جمله عواملی که به نظر برای گزارشگر مناسب است تا گزارش بی طرفانه ای داشته باشد، داشتن تحصیلات ورزشی، تجربیات ورزشی و مهارت های مدیریتی است. در کشور انگلیس معمولاً از قهرمانان ورزشی برای این حرفه مهم انتخاب می کنند و بر اصل عدالت در گزارش ها تأکید می کنند (مک کارتی، ۱۹۹۷). در ایران روی توانایی و شرایط تشخیص احراز

گزارشگران و مطالعه درباره اصل بی طرفی آنها کمتر تأکید شده است. شاید بتوان با چنین تحقیقاتی دلیل انتخاب گزارشگران ورزشی و نیاز به تشخیص جانبداری آنها را توضیح داد و توجه به انتخاب یک گزارشگر خاص برای یک بازی مهم را برجسته کرد. در بسیاری از کشورهای دنیا تربیت و پرورش گزارشگران ورزشی از طریق دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی انجام می شود در ایران هنوز این مهم به وقوع نپیوسته است. انجام چنین پژوهشهایی می تواند نقش و اهمیت گزارشگران ورزشی در جامعه ورزشی را آشکار ساخته تا رسانه های تصویری نسبت به تربیت مطلوب آنها از طریق مراکز آموزش عالی تلاش لازم را مبذول نمایند. برای مشخص شدن اهمیت موضوع و چگونگی تأثیر رسانه بر موفقیت یک تیم آن را به صورت شکل زیر نشان داده ایم.

سیکل فساد در ورزش

۱-۴- اهداف تحقیق

۱-۴-۱- اهداف کلی تحقیق

هدف کلی تحقیق بررسی میزان جانبداری گزارشگران ورزشی تلویزیون از تیم ها و بازیکنان تیم های سرخابی است.

۱-۴-۲- اهداف اختصاصی

- ۱- توصیف میزان جانبداری گزارشگران ورزشی از تیم های سرخابی در حین برگزاری مسابقات.
- ۲- توصیف میزان جانبداری گزارشگران ورزشی از بازیکنان تیم های سرخابی در مقابل سایر تیم ها در حین برگزاری مسابقات.
- ۳- توصیف میزان جانبداری گزارشگران ورزشی از مربیان و سرپرستان تیم های سرخابی در مقابل سایر تیم ها در حین برگزاری مسابقات.
- ۴- توصیف مشخصات عمومی گزارشگران ورزشی تلویزیون از ابعاد سابقه کار، تحصیلات، آموزش تخصصی.

۱-۵- سوال های اساسی تحقیق

- ۱- آیا شیوه گزارش مسابقات فوتبال در ایران توسط گزارشگران جانبدارانه است؟
- ۲- آیا گزارشگران فوتبال در ایران از تیم های سرخابی در مقابل سایر تیم های جانبداری می کنند؟
- ۳- آیا گزارشگران فوتبال در ایران از بازیکنان تیم های سرخابی در مقابل بازیکنان سایر تیم ها جانبداری می کنند؟
- ۴- آیا گزارشگران فوتبال در ایران از مربیان و سرپرستان تیم های سرخابی در مقابل مربیان و سرپرستان سایر تیم ها جانبداری می کنند؟